

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Compendium memorandorum vires naturales et commoda comprehendens a Plinio data

Duval, Robert

[Paris], zwischen 8. Mai und 20. Nov. 1500

Liber septimus [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293518](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293518)

Mons opacus filua repertus est: distilantibus arboribus odore mi-
 re suauitatis, Euphorus auctor est: a rubro mari nauigantes: in eam
 non posse propter ardores vltra quasdam columnas (Ita appellan-
 tur parue insule) prouehi. Traditur alia insula contra athlætem mō-
 tem Ab ea quinq; dierum nauigatione solitudines ad ethiopas he-
 sperios et pro montorium quod vocamus hesperionceras. Contra
 hoc promontorium: gorgones Insule narrantur Penetrauit in
 eas hanno penorum Imperator, Prodiditq; hirta feminarum cor-
 pora viros pernecitate euasisse. Duarumq; gorgonum cutes: argu-
 mēti & miraculi gratia in iunonis templo posuit: spectatas vsq; ad
 carthaginem captam. Vltra has due hesperides insule narrantur
 Paucas constat esse ex aduerso a iuba repertas: in quibus getulica
 purpura tingitur

Ca. xxxvi. de insulis fortunatis

I Vnt qui vltra eas insulas: fortunatas putent esse. Quarum
 sebosus spacia complexus: abesse a gadibus septingenta et quin-
 quaginta passuum millia tradit. Arborum ibi proceritatem ad cen-
 tum quadraginta quattuor pedes adulescere, Iuba inquit sub meri-
 diem positas esse prope occasum
 Primam vocari ombrion nullis edificiorum vestigiis, Arbores si-
 miles ferule: ex quib⁹ aqua exprimat^r ex nigris amara ex albis po-
 tu Iocunda, Alteram insulam iunoniam appellari. In ea ediculam
 tantum lapide extructā. Proximam canaria; vocari a multitudine
 canum eximie magnitudinis. Ex quibus perducti sunt a iuba duo.
 Cum autem copia pomorum & aurum omnis generis abundant: &
 palmetis et nuce pinea abundare, Esse copiam quoq; mellis, Papi-
 rum & filuros in annibus gigni

Hec de libro sexto

Iber septimus agit de homine & eius generatione a;
 q; ipsius mirabilibus figuris.

Prologus

Pri nēpiū iure tribuetur homini: cuius causā videtur
 cūcta alia genuisse natura Magna et seua mercede cō-
 tra tanta sua munera: vt non sit satis estimare parens ne melior sit
 hominum; aut tristior nouerca fuerit.

Hominē nudū & in media humo abicit natali, ad vagitus statim &
 ploratum, nullūq; animalū aliud ad lacrimas: & has protinus vī-
 te principio. Athercule risus precox illi et: celerimus aēte quadra-
 gesimum diem nulli datur. Atq; infeliciter natum iacet manibus

pedibusq; deuinctis, flens animal ceteris imperaturum, et a suppli-
tiis vitam aufpicatur: vnam tantum ob culpam quia natum est.
Heu dementiam ab his iniuriis estimantium se ad superbiam genitos.
Prima roboris spes: primumq; temporis Munus: quadrupedi si-
mitem facit. Summe inter omnia animalia imbecilitatis indicium
iam morbi atq; medicine tot contra mala cogitare. Cetera sentire
naturam suam. Alia pernicitatem vsurpare, alia prepetes volatus
alia vires, alia nare. Hominem scire nichil sine doctrina, non fari,
non ingredi, non vesci. Breuiter non aliud nature sponte q; flere.
Itaq; multi extitere qui non nasci optimum censerent, aut q; occis-
sime aboleri. Nulli vita fragilior, nulli rerum omnium libido maior,
nulli pauor confusior, nulli rabies acrior. Deniq; cetera animantia
in suo genere probe degunt. Congregari videmus & stare contra
dissimilia. Leonum feritas inter se non dimicat, serpentium morsus
non petit serpentes. Me maris quidem belue ac pisces nisi in di-
uersa seuiunt. At hercule plurima homini ex homine mala.

Capitulum primum.

Mirabilia in humana figura.

Prodigiosa multa & incredibilia multis visum iri haud dubito.
Quis enim ethiopas anteq; cerneret credidit? aut cui non miracu-
lo est cum primum in noticiam venit? Quam multa fieri non pos-
se anteq; sint facta estimantur. Nature vero rerum vis atq; maiestas
in omnibus momentis fide caret: si quis modo partes eius ac non to-
tam complectatur animo. Ne pauones ac tigrum panterarumq; ma-
culas et tot animalium picturas comemorem. Paruum dictu, sed im-
mensum estimatione, tot gentium sermones, tot lingue, tanta lo-
quendi varietas, vt externus alieno pene non sit hominis vice. Iam
in facie vultuq; nostro cum sint decem aut paulo plura membra: nul-
las duas in tot millibus hominum indiscretas effigies existere.

Capitulum secundum. De hominibus sithie & indie,

De pigmeis & vite longitudine,

In Sithia ad septemtrionem haud procul ab ipso exortu aquilonis
produntur arimapi vno oculo infronte media insignes: quibus
assidue bellum esse circa metala cum griphis ferarum volucris ex cu-
niculis horum mira cupiditate & feris custodientibus & arimapis
rapientibus.

Amtropophagos ad septemtrionem ossibus humanorum capitum bi-
bere. Cutibusq; cum capillo ante pectora vti.

In albania gigni quosdam glauca oculorum acie qui nocte plusq;
interdiu cernant. Esse in tribalis atq; illiriis adicit isigonus: qua

visu quoq; effacient. interimatq; quos diutius intueantur: iratis precipne oculis. Quod eorum malum facilius sentire puberes. Norabilius esse q; pupilas binas in singulis oculis habeant. Huius generis in sithia feminas prodit apolinides. Cicero apud nos anctor est: non procul vrbe roma in falistorū agro familie sunt pauce; que vocantur hirpie: que sacrificio annuo quod fit apud foractem montem apollini super ligni struem ambulantes; non adurūtur. & ob id perpetuo militie omniumq; munerum vacationem habent.

Quorundam corpori partes nascuntur ad aliqua mirabiles: sicut pirro regi pollex in dextro pede: cuius tactu lienosis medebatur. Hunc cremari cum reliquo corpore nō potuisse tradunt. Conditur q; loculo in templo. Precipue india ethiopumq; tractus miraculis statent.

Arbores tante proceritatis in india traduntur: vt sagittis superari nequeant. Indicio sunt canes grandiores ceteris. Hec facit vbertas soli temperies celi. aquarum abundancia. Si libeat credere: vt sub vna ficu turme condantur equitum. Arundines tāte proceritatis: vt singula inter nodia alueo nauigabili: tres interdum homines ferant. Multos ibi quina cubita constat excedere. Non expuere. non capitum non dentium. non oculorum vllō dolore affici. raro aliarum partium. tam moderato solis vapore durari. Philosphos eorum quos gynosphistas vocant: ab exortu vsq; ad occasum prestare contuentes solem immobilibus oculis. Feruentibus arenis toto die alternis pedibus insistere. In monte cui nomē est Milo homines esse auersis plantis octonos digitos in singulis pedibus habētes. In multis mōtibus genus hominum capitibus caninis ferarum pellibus velari. pro voce latratum edere. vnguibus armatum. venatu & aucupio vesci.

Ad extremos fines indie iuxta fontem gangis astomorum gentes sine ore. corpore toto hirtam; vestiri frondium lanugine. halitu tantum viuentem. & odore quem naribus trahant. Nullum illis cibum nullumq; potum. Tantum radicum florumq; varios odores siluestrium malorum que secum portant longiori itinere ne desit olfactus. Grauiore paulo odore haud difficulter exanimari.

Super hos pigmei longitudine ternos dodrantres nō excedentes. Salubri celo semperq; vernante. Fama est infidentes caprarum arietumq; dorsis armatos; sagittis veris tempore vniuerso agmine ad mare descendere. & oua pulosq; alitum grūū consumere.

Ternis eam expeditionem mensibus conficit, aliter futuris gruum gregibus non resisti. Casas eorum luto pennisq; et ouorum putaminibus construi. Aristoteles in cauernis viuere pigmeos tradit. Cirnos indorum genus isigonus tradit annis centenis quadragenis viuere. Item ethiopus et qui athon montē incolunt: Hos quia viperinis carnibus alantur. Itaq; nec capiti nec vestibus eorum: noxia corpori inesse animalia. Ouesicritus quibusdam in locis indie ymbre non sint. Corpora hominum cubitorum quinum et binorū palmorum existere, & viuere anno. c. xxx. nec senescere, sed vt mesdio euo mori.

Artemidorus in tāprobana insula longissimā vitam sine vllō corporis lāgore traduci. Viros iudorū quosdam cū feris coire, Mixtosq; & semiferos esse ptus. In colignis eiusdē indie gentes quinquēnes cōcipere feminas, octatū vite annū non excedere. Sorite nullum aliū nouere cibum q̄ pistium quos yngubus dissectos sole torreant, atq; ita panem faciunt.

Ca. iiii. De prodigijs partibus

Supremis diui augusti annis: fauste quedā ex plebe ostia: duos mares totidem feminas enixa: famē que secuta est portendit haud dubie. Reperitur & in peloponeso gignuntur vtriusq; sexus quos heromphroditas vocamus: olim androginos vocatos & in prodigijs habitos nunc vero in delitijs.

Serpentē peperit inter initia mareisci belli ancilla, Est inter exēpla in vtero protius reuersus infans sagunti: quo anno ab hanibale deleta est.

Ca. iiii. De feminis in viros mutatis, & signis conceptus maris aut femine,

Argis aristote nupsisse, mox barbā & virilitatē prouenisse, vxoremq; duxisse. Ipse in affricavidi mutatū in marē nuptiarū die cossiciū ciuez tuditanū, Feminas gigni celerius q̄ mares, sicut celerius senescere, Sepius moueri mares in vtero, & in dextra fere pte. In leua feminas constat.

Ca. v. De tempore partus in homine. Feteris animantibus statutū & pariendi & partus egrediēdi tempus est, hō toto anno & incerto gignit spacio, septimo octauo vsq; ad incia vndecimi, Septimo nō nisi pridie postero ve plenilunii, aut interlunio cōcepti nascūtur. Quarto & octauo letales ab ort^o. Intra quadagesimū diē maxim^o labor grauidis L. papiiriū pretorē secundo herede lege agēte bonorū possessionem cōtra eum de disse: cū mater partū quattuordecim mēribus diceret tulisse: qm̄ nullum certū tempus pariendi statutū videretur.

Ca. vi. De signis conceptus & que parientibus nocent
Conceptu decimo die dolores capitis occulorū vertigines
tenebreq; fastidiū in cibis, redūdacio stomachi: iudices sunt hoīs
inchoati. Salsioribus cibis vsē carentē: ynngniculis partū edant. Et
si respirauerē: difficilins euitantur. Ostitatio quidē in enixu letalis
est, sicut sternuisse a coitu abortiuū si solo nature impulsu sternuerit

Ca. vii. q̄ minimis rebus homo vitam perdat.

m Iceret atq; etiā pudet estimantē q̄ sit friuola a salium super
bissimi origo: cum plerūq; abortus cā fiat odor lucernarū
extinctū His principiis nascuntur tirāni. Tu qui corporis viribus
fidis: fortune numera amplexaris: cuius semper in victoria mens:
qui te deum credis aliquo successu tumens: tanti perire potuisti. At
qui etiam minoris potes hodie q̄tulo serpentis dente. Aut vt ana
creon poeta acino vne passe. Fabius pretor in lactis hauſtu vno pi
lo strangulatus, Is demum vitam equa lance pensabit: qui semper
fragilitatis humane memor fuerit.

Ca. xi. De vario partu*

Auca animalia preter mulierem coitum nouere grauida.

p Fuit que vnum iusto partu alterū quinq; mensium edidit.

Ca. xii. Vnde tanta hominum varietas.

Nicei nobilis poete bisantii geniti qui adulterio ethiopsis nata ma
tre nil a ceteris colore differente ipse in auum degenerauit ethiopē
Similitudinum in mēte reputatio est. & in qua credantur multa for
tuita pollere, visus, auditus, memoriaq; hauste imagines sub ipso
conceptu. Cogitatio etiam vtriuslibet non subito trāsuolans: effin
gere similitudinem aut miscere existimantur. Ideoq; plures in ho
mine q̄ in ceteris omnibus animalibus differentie, quoniam velo
citas cogitationum: animiq; celeritas & ingenii varietas: multiformes
notas imprimat: Cum ceteris animātibus immobiles sint ani
mi: Et similes omnibus singulisq; in suo cuiq; genere

Capitulum decimum tertium

Cur gignere quis nequeat

St quedam priuatim dissociatio corporum & inter se steri
e lis. At vbi cum alio iunxere gignunt. Sicut augustus & li
uia. Alii semel vita datur gignere. Quedā non preferūt
partus. Quales si quando medicina & cura vicere feminam fere
gignunt.

Capitulum, xiiii. Ad quā etatem fiat generatio.

Vlier post. L. annum non gignit, maiorq; pars pro fluuiū
m genitale sistit. Nam in viris masculinam regem post octo
ginta sex annos generasse Methimathnum clarum est.

Ca. xv. de mulieribus menstruis & mola.

Olum animal menstruale mulier. Inde in vtero quas appellat molas. Ea. est caro informis, ferri ictum & aciem respiciens. Mouetur, sistitq; menses, & vt partus alias letalis alias vna senescens

Simile quoddam & in viris quod vocat scyron sicut Opio capitolino pretorio viro. Sed nil reperitur magis monstrificum mulierum pro fluuio. Atescunt superuentu musta, sterile scūt lete fruges. moriūtur insita Exurūtur ortorum germina, Speculorum fulgor aspectu ipso hebetatur. Acies ferri prestringitur eborisq; nitor. Aluei apum emoriuntur. In rabiem aguntur gustato eo canes. atq; insaniabili veneno morsus. Quin et bituminum secax alioquin & lenta natura in lacu iudee qui vocatur asphaltites certo tempore anni supernatans. nequit sibi auelli ad omnem contactum adherens; preterq; filo quod tale virus infecerit. Etia; formicis animali Minimo inesse sensum eius ferunt. abiciq; gestatas fruges nec postea repeti. Et hoc tale tantumq; omnibus tricenis diebus malum; in muliere existit & trimestri spacio largius. Quibusdam sepius mense; sicut quibusdam nunq; sed tales non gignunt; quando hec est generando homini materia germinis e maribus coaguli modo hoc sese glomerante; quo deinde tempore ipso animatur corporaturq;. Ergo cum grauidis fluxit; Inualidi aut non vitales partus generatur.

Ca. xvi. de dentibus, de zoroastre de signis longitudinis vite Et gigantibus & aliis.

Lac femine non corrupti alenti partum; si ex eodem viro rursus conceperit; nigridius arbitratur. Incipiēte autem hoc statu aut deficiente; facili mō conceptus traduntur. Fecunditatis in feminis p̄rogatiuam accepimus; inunctis medicamine oculis saliuam infici Ceterum editis primores septimo mense gigni dentes. Septimo eosdem decidere anno; aliosq; suffici. Quosdam & cum dentibus nasci; sicut M curium qui ob id dentatus appellatus est Aliqui vice dentium continuo osse gignuntur; sicut Prusias regis bithinorum filius

Dentes tantum inuicti sunt ignibus. nec cremantur cum reliquo corpore. Vsu atteruntur. Triceni bini viris attribuntur. Quibus plures finire; longiora promicti vite spacia. Feminis minor numerus. Quibus in dextra parte gemini superne a canibus cognominati; fortune blandimenta pollicentur. Cōtra in leua. Risisse eo die quo genitus esset vnum accepimus zoroastrem. Eide; cerebrum ita pal

pitasse: vt impositam repelleret manum, future presagio scientie
In trimatu: suam cuiq; dimidiam esse mensuram certum est, In ple-
num autem cūcto mortalium generi minorem in dies fieri, ppe mo-
dum obseruetur, Rarocq; patribus proceriores; confuente ybarta
te seminum exultione. In cuius vices nunc vergat euum.

In creta terre motu rupto monte inuentum corpus stans, xlvi, cubi-
torum quod alii orionis, alii ecionis fuisse tradit. Orestis corpus
oraculi iussu refossum septem cubitorum fuisse monumentis credi-
tur. Iam vero ante annos prope mille Homerus non cessauit: mino-
ra corpora mortalium q̄ prisca conqueri, Procerissimum hominem
etas nostra diuo claudio principe Gabaram nomine ex arabia ad-
uectum nouem pedum et totidem vnciarum vidit, Eodem preside
Minimus homo duorum pedum & palmi; Canopas nomine, Ma-
nium & T. equites ro. binum cubitorum fuisse auctor est M Varro,
Et ipsi vidimus loculis asseruatos

Ca. xvii. mensure q̄tatis humane ratio Differentia

q; inter corpora marium & feminarum

Vod sit homini spacium a vestigio adverticem Id esse spar-

q
tis manibus inter longissimos digitos obseruatum est, Ma-
res prestare pondere. Et defuncta viuentibus corpora om-

nium animalium. Dormientia vigilantibus, Virorum cadauera su-
pina fluitare, feminarum prona velut pudori defunctorum parcen-
te natura

Ca. xviii. admirandaruu in hoibus disp ositionū.

Cōcretis quosdā ossibus & sine medulis viuere accepimus, Si-
gnum eorū essene sudorē emictere; nec sitim sentire. Q̄q; & volun-
tate sciamus siti victam, Equitēq; victorem: in pupillaribus annis
aque subter curē fufe morbo; phibitū humore a medicis naturā fe-
cisse cōsuetudinem; atq; senecta caruisse potui Necnon et alii mul-
ta sibi imperauerē.

Ca. xix. Quorundam maxima constantia et moderantia.

Erūt crassū a parthis interēptū nunq̄ risisse, sicut nec fleuisse

f
multos, Socratē sp eodemvisum vultu. Exit hic animi tenor
aliquādo in rigorem quendam torntatēq; nature duram &
inflexibilē; Affectusq; hūanos adimit quales Apages greci vocāt

Ca. xx. de fortitudine & velocitate.

Carpēta cōprehēsa vna manu retinere obnoxio^o Tritan^o noie 3
nitētib^o tūntis. Et alia facere q̄ aliis iscripta monumto ei^o spectāt
Rufius duo centenaria pondera manibus totidem pedibus; & du-
cenaria duobus humeris contra scalas ferebat

Ca. xxi. Mira de visu

3
In nuce inclusam iliada homeri in membrana scriptam tradidit ci-
cero. Idem fuisse qui videret. C. xxxv. milia passuum. Solitumq; vi-
dere punico bello: a libeo sicilie promontorio exeuntem classem
cartaginis portum: etiam numerum nauium dicere. Callicrates ex
ebore formicas et alia tam parua fecit animalia: vt partes earum a
ceteris cerni non possent. Meneides quadrigam ex eadem mate-
ria quam musca integeret Ca. xxii. auditus acumen.

Prelium Sybaris eo die quo gestum est: auditum olympie.

Ca. xxiii. Memoria

Carmadas in grecia que quis egerit volumina in bibliotecis: legē
tis modo representauit Ca. xxv. Laus multorum

Cesari maxim^o ingenti vigor & celeritas Scribere & legere siml^o di-
ctare & audire solitū accepimus Epistolas quaternas piter librariis
dictare, aut si nichil aliud ageret: septenas. Idem signis collatis qn
quagesies dimicauit. Nam preter ciuiles victorias: vndecies centū
et nonagita millia hoīm occisa plius ab eo Nō qđ in gloria posueri
Cesari proprium & peculiare fuit preter iam supradicta clementie
insigne affuitq; vera & incomparabilis iuicti animi sublimitas: ca-
ptis apud pharsaliam pompeii magni scriniis epistolarum: ea opti-
ma concremassē fide, atq; non legisse Ca. xxvii. De catone

Cato primus porcie gentis tres summas in hoc res prestitit. Opti-
mus orator. optimus imperator. optimus senator. Que omnia cla-
rius postea fuisse in Scipione. Aemiliano videtur. Dēpto plimorū
odio quo cato laborauit: qter qđragesies cām dixisse & sp absolutū
Ca. xxxviii

Multorū hoīm laudes Pōpei & reliquorū plixē. Vbi hoc singulas
re: Etei plurimū refert in q̄ cuiusq; virtus tpa inciderit. Variorū mo-
rū ac naturalium virtutum mira exempla tangit a. xix. ca. v. q; ad.
xxxviii. in valerio redacta & a me epithomate collecta.

Ca. xxix. Alexāder magn^o iter spolia darii p̄sarū regis: vnguēto
rū scrinio capto: qđ erat auro gēmisq; & margaritis p̄ciosū: varios
ei^o vsus amicis demonstratib^o. Imo hercle inqt librorū homeri custo-
die def: vt p̄ciosissimū hūani aīmi op^o: q̄ maxie diuiti ope feruaref.

Ca. xxx. de isocrate possidonio Carneade

Viginti talentis vnā orationē isocrates vēdidit. Pōpeius cōfe-
cto mitridatico bello intraturus sapie possidontii p̄fessionem: clare
domū fores percuti a litore de more vetuit. Et faces litorios ianue
submisit: Is cui se oriens occidensq; submiserat.

Cato cēforius in illa nobili trū sapientie procerū ab athenis: au-
dito carneade: q̄ primum legatos eos censuit dimittēdos: qm̄ illo

litore

vno argumentante quid veri esseet facile haud discerni posset.

Ca. xxxiii Documenta in templo delphos scripta

Precepta delphis lris aureis scripta Nosse se quęq; Nichil nimium cupere, Comitęq; eris alieni esse atq; litis miseriam,

Ca. xl, de hominũ felicitate et fortuna.

Felicitas cui p̄cipua fuerit hoĩ nō est hũani iudicii; Cũ p̄sperita tem ip̄am alius alio mō & suo pte ingenio quisq; terminet. Si verũ facere iudiciũ volumus: ac repudiata oĩ fortune ab̄itione decernere mortaliũ nemo est felix Abũde igit̄ atq; indulgēter fortuna decidi tur cũ eo: qui iure dici nō infelix p̄t. Qutppevt alia nō sit; certene lassescat fortuna metus est. Quo semel recepto solida felicitas nō ē

Ca. xlviii, de spaciis vite lōgissimis & varia annorum assignatione

Hesiodus multa fabulose, Cornici nouem nostras attribuit etates, Quadruplum eius ceruis, id triplicatum coruis Quosdam in etholia epiorum gentis annos ducēros explere. Cornelius ait dandonem in ilirico quingentis vixisse, Regem quendā octingentis, filium sexcentis, Que omnia instiscia temporum. Annum enim alii estate vna determinabant, alterum hieme, Alii quadripartitis temporibus, sicut archades quorum anni trimestres fuere. Quidam lune seniovt egyptii, Itaq; et apud eos aliqui singula millia vixisse proditur, Argantonium gaditanum octoginta annis regnasse prope certum est, Putant quadragesimo cepisse, Massamissam quadraginta annis regnasse indubitatum est, Gorgiam siculum Centum octo vixisse, Q. fabius maximus quadraginta ānis augur fuit.

Ex feminis liuia nonaginta septem annis, Samilam, C. decem annis vixisse auctor est asconius pedianus

Ca. xlix, varietas longitudinis & breuitatis vite.

Negauere Epigenes et berofus quemquem nonaginta parciũ exortiuā mensuram quod anaphoras vocant trangredi, & has ipsas incidi ocursu maleficorũ siderũ, Rursus esculapii sententiā secuti qui statuta vite spacia a stellis accipi dicit. Rara aut̄ dicũt esse lōgiora t̄pa qñquidē momētis horarũ insignibus lune dierũ ve septę atq; xxiiii, que nocte et die obseruentur ingens turba nascatur: scansili annorũ lege occidua; quam climateras appellant non fere ita genitis, liiii, annum excedētib; Homerus eadem nocte natos hectorē et polidamenta tradit tam diuerse fortis viros. Hisdem

etiā horis nascentibus in toto mūdo cotidie domini et serui gignū
tur, rex & inops.

Ca. l. vite humane breuitas et eius incommoda:

Breue tempus in his etiam quibus largissime cōtingit. Vniuer
sum itaq; cui tps intuentibus q̄ estimatōe nocturne getis dimidio
quisq; spacio vite sue viuit; pars equa morti silis exigis. Nec repu
tant infancie anni qui sensu carēt. Nec senectē in penas minantis.
Tot periculorū genera, tot morbi, metus, cure. Totiens inuocata
morte: vt nullū frēq̄ntius sit votū. Natura vero breuitate nichil p̄sti
tit melius, hebescūt sensus, mēbra torq̄ntur, p̄morit̄ visus, auditus
dentes etiam ac ciborum instrumenra; et tamē vite hoc tempus an
numeratur. Ergo pro miraculo et id solitariū reperit exēplū xeno
philum musicum. c. & v. annis vixisse sine yllo corporis incōmodo
At hercule reliquis oibus per singulas membrorū partes qualiter
nullis aliis animalibus; certis pestifer calor remeat horis, aut rigor
nec horis modo; sed et diebus noctibusq; trinis quadrinis ve etiaz
toto anno, atq; etiam morbus est aliquis per sapientiam mori. Mor
bi quoq; quāsdam leges natura iposuit. Quadrini circuitus febrez
nunq̄ bruma nūq̄ hibernis mētib; incipere. Senes minime sētire
pestilentia. Obseruatū in meridianis ptibus ad occasum solis pesti
lentiāz semp̄ ire. Nec vnq̄ fere aliter fieri hieme, nec vt ternos exce
dat menses.

Ca. li. De signis mortis.

Am signa letalia in furoris morbo risū. Sapiētē vero egris
tudine fimbriāz curā & stragule vestis plicaturas. Caro ad
filiū deualitudinis quoq; obseruatōe: vt ex oraculo aliquo
pdiderit: senilē iuuetā p̄mature mortis signum esse
Quibusdam perpetua febris est vt mecenati. Eidem triennio sup̄
mo nullo hore momento contigit somnus

Ca. lii. De his qui relati reuixerunt.

Iala consularis in rogo reuixit. Et qm̄ subueniri nō potue
rat preualente flāma viuus crematus est.

Repimus inter exēpla hermotini aiā relicto corpe errare
solitā: vagāq; e lōginquo multa anūciare; q̄ nisi a p̄nti nosci nō po
tuissent. Corpe interī semianimi; Donec cremato eo inimici remēā
ti aiē velut vaginā corp⁹ ademerūt. Aristei etiā visam euolātem ex
ore in p̄coneso corui effigie. Puerū estu & itinere fessū in specu se
ptem et quinquag. dormisse annis: rerum faciem mutationemq;
mirantem; velut postero experectum die. Feminarum sexus huic
malo videtur maxime oportunos; conuersione yulue, que si corria

gatur: spiritus restituitur.

Bello siculo gabienus vir fortissimus captus a pompeio incisa ceruice & vix coherente iacuit in litore tota die. Cum aduersasset: cum genitu et precibus congregata multitudo peciit vti pompeius ad se veniret: aut aliquem ex caris mitteret. Se autem ab inferis remissum: habere quod nunciaret. Dixitq; diis placere pompeii causas. & partes pias. proinde euentum futurū quem optaret: Hoc se nunciare iussum. Argumentū fore veritatis: q; peractis mandatis protinus expiraturus esset.

Capitulum, liii. mor
tes repentine.

Gaudio obiere sophocles et dionisius sicilie tyrannus yterq; ac cepto tragice victorie nūcio. Mater pugna cānuensi filio cymolius viso conota falsum nuncium. Pudore diodorus sapientie dialektice professor lusoria questione non protinus ad interrogationes discoluta. Nullis euidentibus causis obiere dum calciantur duo cesares matutino

Legatus qui rhodiorum causam in senatu magna cum admiratione orauerat: in limine curie protinus expirauit egredi volens. A. pompeius in capitolio cum deos salutasset, Thalna consul cum sacrificaret

Durius medicus dum mulsi portionem haurit. Sanfeius cum a balneo reuersus ouum sorberet. Cornelius gallus pretorius & Quates rius eques romanus in venere obiere.

L. domicius clarissime gentis apud massiliam victū captus a cesare veneno potu propter tedium vite postq̄ biberat: omni opere vt viueret anxius est.

Finis septimi libri.

Iber Octauus agit de animalibus brutis

Ca. i. Elefantorum commendatio.
& de sensu eorum.

Maximū aīaliū est elephas proximūq; hūanis sensib⁹. Quippe intellectus illi sermonis patrii. Et imprimis obedientia officis. o. n̄ que didicere memoria. Amoris & glorie voluptas. Imo etiam